

Datum **27 januari 2026**
Kenmerk **DOC- 26014740**
Inlichtingen **Rowena Kuijper**
Telefoon **(035) 6926222**
Onderwerp **Ontwerp-Nota Ruimte Rijk**

Gemeenteraden
Blaricum, Gooise Meren, Hilversum,
Huizen, Laren en Wijdemeren

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over de [ontwerp-Nota Ruimte](#) van het Rijk en de [zienswijzereactie](#) van de Metropoolregio Amsterdam. De ontwerp-Nota Ruimte is op 26 september jl. aan de Kamer aangeboden en heeft vervolgens van 6 oktober tot 15 december jl. ter inzage gelegen. De definitieve Nota Ruimte van het Rijk wordt naar verwachting in de loop van 2026 vastgesteld. Tijdens het Regiopodium van 8 september jl. is ook kort stilgestaan bij de ontwerp-Nota Ruimte.

De Nota Ruimte van het Rijk

De Nota Ruimte is de langetermijnvisie van het Rijk op de ruimtelijke inrichting van Nederland en maakt ruimtelijke keuzes voor 2030 en 2050, met een doorkijk naar 2100. Het Rijk maakt hierin samenhangende keuzes over wonen, werken, bereikbaarheid, energie, landbouw, natuur, water en bodem. Deze opgaven staan niet los van elkaar. Het Rijk geeft hiermee richting aan de ruimtelijke ordening en inrichting van onze leefomgeving. Omdat de ruimte schaars is, wil het Rijk weer meer de regie nemen.

De ontwerpnota Ruimte hanteert 3 afwegingsprincipes op basis waarvan het Rijk richtinggevende keuzes maakt:

- Meervoudig ruimtegebruik: functies zoveel mogelijk combineren.
- Gebiedskenmerken centraal: maatwerk per regio.
- Zoveel mogelijk voorkomen van afwentelen: geen problemen doorschuiven naar andere regio's of toekomstige generaties.

De ontwerpversie van de Nota Ruimte is bedoeld als beginpunt voor debat en inspraak en gezamenlijke uitwerking. Daarmee vond het kabinet het verantwoord om de ontwerp-visie te publiceren terwijl het kabinet demissionair was.

Totstandkoming zienswijzereactie

De regiogemeenten in Gooi en Vechtstreek hebben ervoor gekozen om geen eigen zienswijzereactie te geven, maar aan te sluiten bij de reactie vanuit de Metropoolregio Amsterdam. De belangrijkste afweging hierbij is het vergroten van de kans dat de zienswijze sneller overgenomen wordt door het Rijk als alle

Deze tekst in deze brief is met zorg samengesteld. Soms staan in de brief links naar externe websites. Regio Gooi en Vechtstreek is niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor de inhoud van deze websites. Lees ook onze [privacyverklaring](#).

partijen binnen de MRA een eenduidige boodschap geven. Uiteraard is daarbij goed gelet op het juist meewegen van de speerpunten voor de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek.

De [zienswijze](#) is namens de MRA ondertekend door Gedeputeerde Esther Rommel van de provincie Noord-Holland (voorzitter van het MRA-platform Ruimte), gedeputeerde Ellentrees Müller van de provincie Flevoland (voorzitter van het MRA-platform Mobiliteit) en wethouder Steven van Weyenberg van de gemeente Amsterdam (vicevoorzitter van het platform Ruimte). De zienswijzereactie is vooraf afgestemd in het platform Ruimte van de MRA, waar namens de regiogemeenten Hugo Bellaart zitting heeft. Vooraf is de concept versie van de zienswijzereactie MRA besproken met de regiogemeenten via het portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Mobiliteit van Regio Gooi en Vechtstreek.

Zienswijzereactie Metropoolregio Amsterdam

De MRA roept het Rijk op om in de definitieve Nota Ruimte:

- Nog explicieter aandacht te hebben voor de randvoorwaarden voor leefbaarheid in de MRA. De MRA heeft profijt van economische groei, maar ondervindt ook de nadelen. De leefbaarheid van de regio staat sterk onder druk bij toevoegen van extra woningen en werkgelegenheid. Woningbouwopgave kan niet worden gerealiseerd zonder structurele investeringen - met name vanuit het Rijk - in energie-infrastructuur, openbaar vervoer, drinkwater, mobiliteit voorzieningen, economie, recreatie, landschap en klimaatadaptatie. En om een antwoord te geven op de belemmeringen die er nu zijn voor de woningbouwopgave, zoals stikstof en geluidsnormen;
- Structurele financiering op energie, OV, klimaat en landschap te borgen;
- De MRA ondersteunt het uitgangspunt 'water en bodem sturend', maar vraagt om concrete nationale keuzes bij zoetwaterbeschikbaarheid, kustverdediging en netcongestie.
- Het ruimtelijk instrumentarium, zoals de NOVEX-aanpak te verankeren en te versterken.

In de bijlage 3 zijn de belangrijkste punten benoemd die voor de Gooi en Vechtstreek zijn opgenomen in de MRA zienswijze.

Zienswijze Provincie Noord-Holland

Ook willen we u graag informeren over de (zelfstandige) zienswijze reactie van de [Provincie Noord-Holland](#) op de ontwerp-Nota Ruimte die de provincie aanvullend op die van de MRA heeft aangeleverd bij het Rijk. Hierin zijn geen expliciete punten voor Gooi en Vechtstreek benoemd, maar wel algemene punten in belang voor de hele provincie of delen hiervan. De provincie vraagt het Rijk:

- Water en bodem als vertrekpunt te nemen van het ruimtelijk beleid;
- Om een nationale aanpak voor zoetwaterverdeling en visie op hoe landbouw, natuur, water en bodem samen kunnen bestaan.
- Een koppeling tussen landbouw en voedselstrategie én ruimte om natuurdoelen aan te kunnen passen aan veranderende klimaatomstandigheden.
- Als versterkend op de MRA visie wijst de provincie nogmaals op het belang van de leefbaarheid en de randvoorwaarden hiervoor bij het toevoegen van vele extra woningen, zoals mobiliteit, energie, waterveiligheid. En de daarbij benodigde Rijksinvesteringen op OV-bereikbaarheid, netcongestie en stikstof.

Vervolgtraject Nota Ruimte

Reacties op de ontwerp-Nota Ruimte worden verwerkt door het Rijk en de Nota wordt naar verwachting medio 2026 vastgesteld. De Nota is zelfbindend voor het Rijk en richtinggevend voor medeoverheden. Bij de definitieve Nota Ruimte komt ook een Uitvoeringsagenda. Via de Uitvoeringsagenda wordt vastgelegd hoe de uitvoering van de Nota Ruimte vorm krijgt en hoe de instrumenten van de Omgevingswet worden ingezet. De uitwerking vindt plaats in nationale programma's, via afspraken en samenwerkingsverbanden.

Het Rijk beoogd hierbij dat de uitvoering gebiedsgericht wordt georganiseerd, zoals via NOVEX-gebieden en Regio Deals.

Binnen het Rijk is er meer dan 20 miljard euro per jaar beschikbaar voor leefomgevingsbeleid (infrastructuur, energie, waterveiligheid, woningbouw, etc.). Jaarlijks wordt afgewogen welke thema's prioriteit krijgen in de Rijksbegroting. Het Rijk beoogt met de Nota Ruimte een betere, integrale inzet van deze middelen.

Doorvertaling in Provinciale omgevingsvisie en gemeentelijke omgevingsvisies

De Nota Ruimte is richtinggevend voor medeoverheden. De Provincie Noord-Holland is ook bezig met de herziening van de eigen omgevingsvisie en neemt de richtingen die worden weergegeven in de ontwerp-Nota Ruimte hierin mee. De herziende versie van de Omgevingsvisie van de Provincie Noord-Holland zal in de zomer van 2026 ter inzage worden gelegd.

De Nota Ruimte van het Rijk en de herziende omgevingsvisie van de Provincie moeten vervolgens ook door de gemeenten, waaronder die in de Gooi en Vechtstreek, worden bekeken om te bepalen hoe deze in hun eigen omgevingsvisies en beleid doorwerken.

Hopend u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

College B en W

Bijlagen:

1. Ontwerp-Nota Ruimte: [Ontwerp-Nota Ruimte \(webversie\) | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)
2. Zienswijzereactie MRA: [Document \(00C\).pdf](#)
3. Belangrijkste punten voor de Gooi en Vechtstreek die in de MRA zienswijze zijn opgenomen:

Bijlage: Belangrijke onderdelen voor de Gooi en Vechtstreek

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste punten die de gemeenten uit de Gooi en Vechtstreek heeft meegegeven binnen de MRA zienswijze, aanvullend op de thema's die MRA breed van belang zijn:

- Randvoorwaarden voor woningbouw die voor onze deelregio van belang zijn, zijn extra versterkt. Natuur, water en recreatie (en structurele middelen voor beheer en onderhoud) nog nadrukkelijker te benoemen naast thema's als mobiliteit en stikstof en deze ook als randvoorwaarde voor verdere verstedelijking op te nemen.
- Goede ruimtelijke inpassing van nieuwe energie infrastructuur (zoals voor onze regio relevant de nieuwe 380KV hoogspanningstracé Diemen-Ens) en drinkwatersysteem. Dat kost extra geld en mogelijk tijd voor het zoeken naar een goede ruimtelijke inpassing, maar is wel essentieel en hier heeft het Rijk een belangrijke rol bij. Drinkwater: naast Centraal Holland specifiek ook WAAG (de extra drinkwaterwinning in het Gooi per 2035) op te nemen.
- Belang van inzet op een goede woon-werkbalans en bereikbaarheid.
- Langdurige inzet op media en creatieve industrie. Ook is het nog ontbreken van relevante economische functies op de visiekaart 2050 ingebracht, waaronder het Mediapark en verschillende ziekenhuizen in de MRA waaronder Tergooi.
- Bereikbaarheid: de A1 wordt in de ontwerp-Nota Ruimte benoemd als corridor met interregionale en internationale functie. Via de MRA zienswijzereactie wordt opgeroepen de A1 toe te voegen aan de 'longlist structuurversterkende infrastructuur' met het doel in de toekomst in aanmerking te kunnen komen voor Rijksinzet op de A1 in onze regio.
- Hilversum als centrumstad op te nemen.
- Het belang van het verplaatsen van goederenvervoer over spoor naar elders in Nederland (GNOE) benadrukken zodat er ruimte vrij kan komen voor meer personenvervoer op deze drukke spoorwegen door onze regio. Ook verdere inzet op OV (systeemsprong) is opgenomen in de zienswijzereactie.
- De Vechtstreek is benoemd in de nota ruimte als bijzonder cultuurlandschap. Samen met de terrein beherende organisaties is ingezet om daar 'Gooi en Vechtstreek' als een (groter) gebied benoemd te zien. Dat is een samenhangend gebied en watersysteem.
- Voor de lijst met regiokernen zijn de ontbrekende woningbouwlocaties vanuit de hele MRA meegegeven, waar vanuit de Gooi en Vechtstreek de locaties Muiden Noord-West en Craibosch ontbreken. Crailo stond verkeerd genoemd (als Crailoo).
- Belang van inzet op de door het Rijk in de jaren '70 aangewezen New Towns (valt Huizen onder).
- Inzet op de waterkwaliteit en de rol daarbij vanuit het Rijk.
- Het Rijk heeft gekozen voor het VISTA model: VISTA is een afkorting en staat voor 5 verschillende regionale ontwikkelstrategieën: Versterken, Initiëren, Stimuleren, Transformeren en Accommoderen (afgekort: VISTA). Afhankelijk van de kenmerken en kansen van een regio kiest het Rijk samen met medeoverheden voor een passende koers. Het Rijk heeft het grootste deel van de MRA ingedeeld onder Accommoderen. Meegegeven is dat hier explicieter naar gekeken moet worden per deel van de MRA. Zo is meegegeven dat in delen van de MRA - waaronder de Gooi en Vechtstreek - sprake is van een scheve woon-werkbalans en daarbij eerder sprake is van Stimuleren dan van Accommoderen.